

SPIS TREŚCI

1. Dwie historie zamiast wstępu 9

2. Historia związku człowieka
ze zwierzęciem 11

POŻEGNANIE CZŁOWIEKA ZE WSPÓLNOTĄ ZWIERZĄT 11

WCZESNE WIZERUNKI ZWIERZĄT:
HISTORIE STWORZENIA I POSTACIE BOGÓW 16

UDOMOWIENIE ZWIERZĘCIA:
ZWIERZĘ UŻYTKOWE I PODDANY 18

ROSNĄCA OBCOŚĆ WOBEC NATURY 29
Miłość do zwierząt jako przykazanie biblijne 29
Średniowieczne procesy zwierząt 33
Miłość do zwierząt u progu nowożytności 37
Miłość do zwierząt i koniec średniowiecza 39
Miłość i stan zakochania 43

HISTORIA PSYCHOLOGII ZWIERZĄT 49
Mądry Hans 53
Psychologia zwierząt i nauka o zachowaniu 57

3. Miłość między ludźmi 63

ROZWÓJ EMPATII 64

OKRUCIEŃSTWO DZIECI I MŁODZIEŻY WOBEC ZWIERZĄT 73

LUDZIE POTRZEBUJĄ BLISKOŚCI INNYCH 80

Pytanie o własne ja 81

Problemy z sumieniem 84

Wykorzystać innego 86

4. Miłość do zwierząt 91

OBCOŚĆ I SWOJSKOŚĆ 91

POROZUMIENIE MIĘDZY CZŁOWIEKIEM

A ZWIERZĘCIEM 97

MIŁOŚĆ DO ZWIERZĄT: MIĘDZY CAŁKOWITYM
ODDANIEM A KONTROLĄ 112

5. Pozory miłości do zwierząt 117

ZŁE ZWIERZĘ W DOBRYM ŚWIECIE 120

Kozioł ofiarny i wilkołak 122

Cierpienia złego zwierzęcia 126

Strach przed złym zwierzęciem w człowieku 134

DOBRE ZWIERZĘ W ZŁYM ŚWIECIE 137

Opowiadania o dobrym zwierzęciu 138

O wykorzystywaniu zwierząt domowych 144

Dzień na wystawie psów 147

Koty i miłośnicy kotów 151

Zwierzę jako kompan w sporcie 153

Dzień na zawodach wędkarskich 157

Dobre zwierzę jako wychowawca i terapeuta 163

JESZCZE LEPSZE ZWIERZĘTA,
JESZCZE GORSI LUDZIE 170

6. Etyka stosunku człowiek-zwierzę 181

PROBLEM ETYCZNY JEST NIE DO UNIKNIĘCIA 183

PROBLEM ETYCZNY JEST NIEROZWIĄZYWALNY 186

STAWIĆ CZOŁO PROBLEMOWI! 191

PRZYPISY 197

BIBLIOGRAFIA 205

USTAWA O OCHRONIE ZWIERZĄT 213